Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2016

STAIDÉAR GNÓ – ARDLEIBHÉAL – PÁIPÉAR II

(160 Marc)

DÉ MÁIRT 14 MEITHEAMH 2016 – TRÁTHNÓNA 2.00 - 4.00

- Gabhann 40 marc le **GACH** ceist.
- Freagair **CEITHRE** cheist ar bith.
- Bronnfar marcanna ar obair, ar leagan amach agus ar chur i láthair, agus i gcás fóiliónna agus dátaí de réir mar is cuí.
- Ba cheart go dtaispeánfaí an lá, an mhí agus an bhliain sna dátaí.
- Is ceadmhach áireamháin a úsáid.

1. **Ceist í seo a bhaineann le Leabhar Túsiontrála, le Mórleabhar agus le Comhardú Trialach.**

Freagair gach cuid den cheist seo:

Is gnólacht pluiméireachta é ÓR Teo. Rinne sé idir bhearta creidmheasa agus bhearta airgid síos le linn mhí na Bealtaine 2016.

(A) Déan na bearta creidmheasa seo a leanas a thaifeadadh i Leabhar na nDíolachán agus i Leabhar na gCeannachán de chuid ÓR Teo. do mhí na Bealtaine 2016.

Breac na figiúiri ábhartha ó na leabhair sna Cuntais Mhórleabhair.

1/5/2016	Cheannaigh earraí ar cairde ó LÁMH Teo.	Sonrasc Uimh. 6	€60,000 + CBL 23%
12/5/2016	Dhíol earraí ar cairde le SUIM Teo.	Sonrasc Uimh. 94	€48,000 + CBL 23%
20/5/2016	Cheannaigh earraí ar cairde ó LÁMH Teo.	Sonrasc Uimh. 17	€16,000 + CBL 23%

(14)

(B) Déan na Bearta Bainc seo a leanas do mhí na Bealtaine 2016 a thaifeadadh i Leabhar Airgid Anailísithe ÓR Teo.

Breac na figiúirí ábhartha sna Cuntais Mhórleabhair.

Nóta: Úsáid na ceannteidil cholúin airgid seo thíos san anailís ar na Bearta Bainc:

Taobh an Dochair (Fáltais): Banc Díolacháin CBL Scairchaipiteal

Taobh an tSochair (Íocaíochtaí): Banc Ceannacháin CBL Creidiúnaithe Árachas

6/5/2016	D'infheistigh scairshealbhóirí €110,000 agus lóisteáladh é		Admháil Uimh. 1
10/5/2016	Lóisteáladh díolacháin	€55,350 (€45,000 + CBL €10,350)	
16/5/2016	Íocadh LÁMH Teo.	Seic Uimh. 20	€54,000
27/5/2016	Ceannacháin le hathdhíol	Seic Uimh. 21	€38,000 + CBL 23%
31/5/2016	D'íoc ar árachas	Seic Uimh. 22	€12,000

(16)

(C) Comhardaigh na cuntais ar an 31 Bealtaine 2016 agus bain amach Comhardú Trialach mar a bheadh ar an dáta sin.

(10)
(40 marc)

2. **Ceist í seo a bhaineann le Díolacháin ar Cairde, Doiciméid Ghnó agus le Leabharchoimeád.**

Freagair gach cuid den cheist seo:

Is é Bainisteoir na gCeannachán ag COSACRUÓGACHA Teo., siopa spóirt, ná Muiris Ó Caoimh, a fuair an Luachan seo a leanas ar an 26 Aibreán 2016.

COISBHEART Teo., Caisleán an Bharraigh, Co. Mhaigh Eo **Luachan Uimh. 324**

Teileafón: 094 264691 Cláruimhir CBL: IE 8799654
Dáta : 26 Aibreán 2016 Tag. Fiosraithe: ROS

Muiris Uasal Ó Caoimh
Bainisteoir Ceannacháin
COSACRUÓGACHA Teo.Sráid Dhún na nGallSligeach

A Uasail Uí Chaoimh,

Táim buíoch díot as d'fhiosrú. Táim ag seoladh na luachana seo a leanas chugat.

60 péire bróg sacair Traolach de thomhais éagsúla	@ €130 an péire
60 péire bróg reatha Gorm de thomhais éagsúla	@ €70 an péire
50 péire bróg siúil Fóillíocht de thomhais éagsúla	@ €120 an péire
40 péire bróg trá Croca de thomhais éagsúla	@ €20 an péire

Téarmaí:

Lascaine Thrádála	30%
Seachadadh:	saor in aisce
Modh Íocaíochta:	Dochar Visa

Tá 23% CBL ar na hearraí thuas.
Cuirim chugat catalóg istigh leis seo.

Mise, le meas
Rónán Ó Súilleabháin, Bainisteoir Díolachán

(A) (i) Cad iad na nósanna imeachta ba cheart do COISBHEART Teo. a úsáid nuair a bhíonn said ag próiseáil luachana le cur amach? *Freagair ar an mbileog atá curtha ar fáil leis an bpáipéar seo*.

(ii) Ní raibh Muiris Ó Caoimh sásta le praghas na mbróg sacair Traolach agus níor ordaigh sé ach na hearraí eile a bhí ar an Luachan. Sheol COISBHEART Teo. Sonrasc Uimh. 37 dar dháta 30 Aibreán 2016 chuig Muiris.

Comhlánaigh an Sonrasc bán *ar an mbileog atá curtha ar fáil leis an bpáipéar seo*. (15)

(B) Fuair COSACRUÓGACHA Teo. na bróga ar 3 Bealtaine 2016. Ar scrúdú na mbróg do Mhuiris, thug sé faoi deara go raibh na bróga trá Croca scoilte go dona, agus diúltaíodh an choinsíneacht bróg trá Croca ar fad. Nuair a cuireadh an fhadhb seo in iúl do Rónán Ó Súilleabháin ar 7 Bealtaine 2016, sheol sé Nóta Creidmheasa Uimh. 12 chuig COSACRUÓGACHA Teo. do chainníocht na mbróg Croca a cuireadh ar ais.

(i) Déan moladh do COISBHEART Teo. faoi conas a d'fhéadfaidís teacht roimh fhadhbanna, ar nós an chinn thuas, san am atá le teacht. *Freagair ar an mbileog atá curtha ar fáil leis an bpáipéar seo*.

(ii) Ríomh méid na haisíocaíochta a scríobhadh ar an Nóta Creidmheasa. *Freagair ar an mbileog atá curtha ar fáil leis an bpáipéar seo*.

(iii) Déan eisiúint an Nóta Creidmheasa Uimh. 12 a thaifeadadh i Leabhar na nAischur Isteach de chuid COISBHEART Teo. *ar an mbileog a cuireadh ar fáil leis an bpáipéar seo.* Taispeáin do chuid oibre.

(25)
(40 marc)

3. **Baineann an Cheist seo le Costas Seachadta agus le Bunú Brainsí Réigiúnacha**.

***Freagair gach cuid den cheist seo*:**

(A) Soláthraí bonn i gCo. Liatroma is ea FEARNAMBONN Teo. a fheidhmíonn 280 lá oibre sa bhliain. Chuir siad an t-eolas seo a leanas ar fáil:

- An fad a thaistealaítear gach lá ná 900 ciliméadar
- Is féidir leis an veain díosail 35 ciliméadar an lítear a dhéanamh
- Is é costas an díosail ná €1.10 an lítear
- Íoctar €900 pá comhlán le Jacinta Ní Sheasáin, an tiománaí, ar sheachtain cúig lá
- Íoctar pá comhlán €380 le Stiofán de Róiste, an cúntóir, ar sheachtain cúig lá
- Is é ráta ÁSPC an Fhostóra 4.25% den phá comhlán
- Is é an liúntas béilí do gach fostaí in aghaidh an lae ná €18
- Is é an t-árachas bliantúil mótair ná €4,200
- Cosnaíonn cáin mhótair bhliantúil €2,520
- Cosnaíonn deisiúcháin bhliantúla mhótair €1,400
- Cosnaíonn táillí dola €42 gach lá

Ríomh gach ceann díobh seo a leanas. Taispeáin do chuid oibre agus lipéadaigh gach mír den chostas go soiléir.

(i) An costas iomlán ar shaothar (ÁSPC an fhostóra san áireamh) le haghaidh lá amháin.

(ii) An costas iomlán ar dhíosal le haghaidh lá amháin.

(iii) An costas iomlán ar árachas mótair, ar cháin mhótair agus ar dheisiúcháin mhótair le haghaidh lá amháin.

(iv) An costas iomlán ar iompar le haghaidh lá amháin.

(28)

(B) Tá FEARNAMBONN Teo. ag smaoineamh ar thrí stór réigiúnacha a bhunú, i gCúige Laighean, i gCúige Mumhan agus i gCúige Uladh.

(i) Luaigh **dhá** bhuntáiste a bhaineann le stórtha réigiúnacha a bhunú.

(ii) Luaigh **dhá** mhíbhuntáiste a bhaineann le stórtha réigiúnacha a bhunú.

(12)

(40 marc)

4. **Ceist í seo a bhaineann le Cuntais Chríochnaitheacha agus le Clár Comhardaithe**.

***Freagair gach cuid den cheist seo**:*

Baineadh an comhardú trialach seo a leanas as leabhair LEICT Teo., cuideachta leictreachais, ar an 31 Nollaig 2015. Is é 400,000 gnáthscair ar €1 an ceann an Scairchaipiteal Údaraithe.

COMHARDÚ TRIALACH LEICT Teo. ar 31 Nollaig 2015	**Dr €**	**Sr €**
Ceannacháin agus díolacháin	165,000	318,000
Stoc tosaigh 01/01/2015	10,200	
Dleacht iompórtála	11,000	
Cíos infhála		17,000
Pá	60,000	
Solas agus teas	14,000	
Carraeireacht amach	7,600	
Díbhinní íoctha	8,100	
Cúlchistí (comhardú brabúis agus caillteanais)		16,000
Trealamh	220,000	
Veaineanna mótair	180,000	
Airgead tirim	6,000	
Rótharraingt bainc		12,400
Féichiúnaithe agus creidiúnaithe	34,000	30,500
Iasacht 20 bliain		52,000
Scairchaipiteal eisithe		270,000
	715,900	715,900

(A) Iarrtar ort **Cuntas Leithghabhála Trádála**, **Brabúis agus Caillteanais** LEICT Teo. a ullmhú don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2015 agus **Clár Comhardaithe** mar a bheadh ar dáta sin.
Tugtar an t-eolas seo a leanas duit mar a bheadh ar 31 Nollaig 2015:

(i)	Stoc deiridh	€11,500	
(ii)	Cíos infhála réamhíoctha	€ 2,100	
(iii)	Pá dlite	€ 3,000	
(iv)	Solas agus teas dlite	€ 2,500	
(v)	Dímheas:	Trealamh	10%
		Veaineanna mótair	12%

(35)

(B) Ríomh an ráta díbhinní ag baint úsáide as an bhfoirmle seo

$$\frac{\text{Díbhinní Íoctha}}{\text{Scairchaipiteal eisithe}} \times \frac{100}{1}$$

(5)
(40 marc)

5. **Ceist í seo a bhaineann le Leabhar Airgid Anailísithe agus le Monatóireacht ar Fhorchostais**.

***Freagair gach cuid den cheist seo*:**

(A) Ullmhaigh Leabhar Airgid Anailísithe LÓNADÓIREACHT UÍ ÓGÁIN Teo. ó na sonraí leagtha amach thíos.

Bain úsáid as na colúin airgid seo a leanas:
Taobh an Dochair (Fáltais): Banc; Féichiúnaithe
Taobh an tSochair (Íocaíochtaí): Banc; Veain; Pá; Comhábhair; Bailiú Dramhaíola

Dáta	Beart	Admháil Uimh.	Modh Íocaíochta	Méid €
1/5/2016	Iarmhéid sa bhanc			3,000
2/5/2016	D'íoc as comhábhair		Visa Dr	3,400
3/5/2016	D'íoc pá		Pá-chonair	1,700
7/5/2016	D'íoc as díosal		Visa Dr	600
10/5/2016	D'íoc as bailiú dramhaíola		Visa Dr	450
12/5/2016	Fuarthas ó Spang Teo.	1		3,900
12/5/2016	D'íoc as árachas veain		Visa Dr	1,100
14/5/2016	D'íoc as díosal		Visa Dr	500
17/5/2016	D'íoc pá		Pá-chonair	1,300
20/5/2016	D'íoc as comhábhair		Visa Dr	2,800
22/5/2016	Fuarthas ó Ó Ceallaigh Teo.	2		3,700
25/5/2016	D'íoc as bailiú dramhaíola		Visa Dr	700
31/5/2016	D'íoc pá		Pá-chonair	1,450

(18)

(B) *Ar an mbileog atá curtha ar fáil leis an bpáipéar seo* tá tábla páirt-chomhlánaithe a thaispeánann Forchostais Bhuiséadaithe do mhí na Bealtaine 2016.

(i) Comhlánaigh an Colún **Iarbhír** agus úsáid na hiomláin ar thaobh na nÍocaíochtaí den Leabhar Airgid Anailísithe i gcuid (A).
Comhlánaigh an colún dar teideal **Difríocht** chun an difríocht idir na figiúirí **Iarbhír** agus na figiúirí **Buiséadaithe** a thaispeáint.

(ii) Liostaigh na forchostais a bhfuil a bhfigiúirí iarbhír **níos mó** ná na figiúirí buiséadaithe agus tabhair cúis fhéideartha **amháin** leis an difríocht **i ngach cás** *ar an mbileog atá curtha ar fáil leis an bpáipéar seo.*

(iii) Liostaigh na forchostais a bhfuil a bhfigiúirí iarbhír **níos lú** ná na figiúirí buiséadaithe agus tabhair cúis fhéideartha **amháin** leis an difríocht i **ngach cás** *ar an mbileog atá curtha ar fáil leis an bpáipéar seo.* (16)

(C) Luaigh **trí** chúis a bhfuil sé tábhachtach do ghnólacht monatóireacht a dhéanamhar a fhorchostais *ar an mbileog atá curtha ar fáil leis an bpáipéar seo*. (6)

(40 marc)

6. **Ceist í seo a bhaineann le Cineál Úinéireacht Ghnó agus Cur Chun Cinn Díolachán**.

***Freagair gach cuid den cheist seo**:*

D'fhág a n-uncail ceithre theach ar Bhóthar an Chaisleáin Nua, Gaillimh, ag Aodhán Ó Cionnaith agus a dheirfiúr, Máirín. Bhí na tithe suite gar don ollscoil, don ospidéal agus do lár na cathrach. Dúirt cairde leo nach mbeadh fadhb ar bith acu iad a ligean amach ar cíos ach iad a bheith nuachóirithe. Toisc nach raibh mórán taithí acu ar chúrsaí gnó bhí freagraí ar roinnt ceisteanna de dhíth orthu.

Bhí siad éiginnte faoin chineál úinéireacht ghnó ba chóir dóibh a úsáid. Theastaigh uathu a fháil amach freisin cén bealach ab fhearr leis na tithe a chur chun cinn i measc mac léinn, lucht saoire agus daoine eile.

(A) Mínigh **dhá** shlí a bhféadfadh Aodhán agus Máirín na tithe a chur chun cinn i measc tionóntaí féideartha. (8)

(B) Mínigh an téarma 'comharchumann' agus tabhair **dhá** shampla. (8)

(C) Déan comparáid idir trádálaithe aonair agus cuideachtaí príobháideacha teoranta mar chineálacha úinéireacht ghnó faoi na **trí** cheannteideal seo a leanas:

Úinéireacht

Dliteanas

Brabúis

(12)

(D) Ar 1 Bealtaine 2016 fuarthas an t-eolas seo a leanas i suirbhé ar Chineálacha Úinéireacht Ghnó a rinneadh i mbaile i lár na tíre.

Cineálacha Úinéireacht Ghnó	**Líon**
Trádálaithe Aonair	16
Cuideachtaí Príobháideacha Teoranta	12
Comharchumainn	8
Cuideachtaí faoi úinéireacht an Stáit	4

Léirigh an t-eolas seo ar bharrachairt. *Bain úsáid as an ngrafpháipéar ar an mbileog atá curtha ar fáil leis an bpáipéar seo.*

(12)

(40 marc)

Leathanach Bán

STAIDÉAR GNÓ – PÁIPÉAR II 2016

Scríobh do Scrúduimhir anseo: ☞ [ ]

Le húsáid le C.2 (A) (i)

1	
2	

Le húsáid le C.2 (A) (ii)

COISBHEART Teo., Caisleán an Bharraigh, Co Mhaigh Eo.		**SONRASC Uimh. 37**	
Teileafón: 094 264691		Cláruimhir CBL IE 8799654	
Chuig:		Dáta: ____________________ D'Uimh. Ordaithe: **56**	
CAINNÍOCHT	**SONRAÍ**	**PRAGHAS AN CEANN €**	**IOMLÁN €**
		Iomlán (Gan CBL san áireamh)	
		Lascaine Thrádála	
		Fo-iomlán	
		CBL	
E & EE		Iomlán (CBL san áireamh)	

Le húsáid le C.2 (B) (i)

Comhairle	

Le húsáid le C.2 (B) (ii)

Méid na hAisíocaíochta	Obair
€	

Le húsáid le C.2 (B) (iii)

Leabhar na nAischur Isteach de chuid COISBHEART Teo.

Dáta	Sonraí	Nóta Creidmheasa Uimh.	F	Glan €	CBL €	Iomlán €

CUIR AN BHILEOG SEO AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR LE DO THOIL

STAIDÉAR GNÓ – PÁIPÉAR II 2016

Scríobh do Scrúduimhir anseo: ☞ [ ]

Le húsáid le C.5 (B) (i)

Forchostais Ghnó do mhí na Bealtaine 2016

Forchostais	Buiséadaithe €	Iarbhír €	Difríocht €
Veain	**2,300**		
Pá	**5,000**		
Comhábhair	**5,500**		
Bailiú Dramhaíola	**700**		

Le húsáid le C.5 (B) (ii)

Forchostais Iarbhír **níos mó ná figiúirí buiséadaithe**	**Cúiseanna féideartha**

Le húsáid le C.5 (B) (iii)

Forchostais Iarbhír **níos lú ná figiúirí buiséadaithe**	**Cúiseanna féideartha**

Le húsáid le C.5 (C)

Cúis 1	
Cúis 2	
Cúis 3	

Le húsáid le C.6 (D)

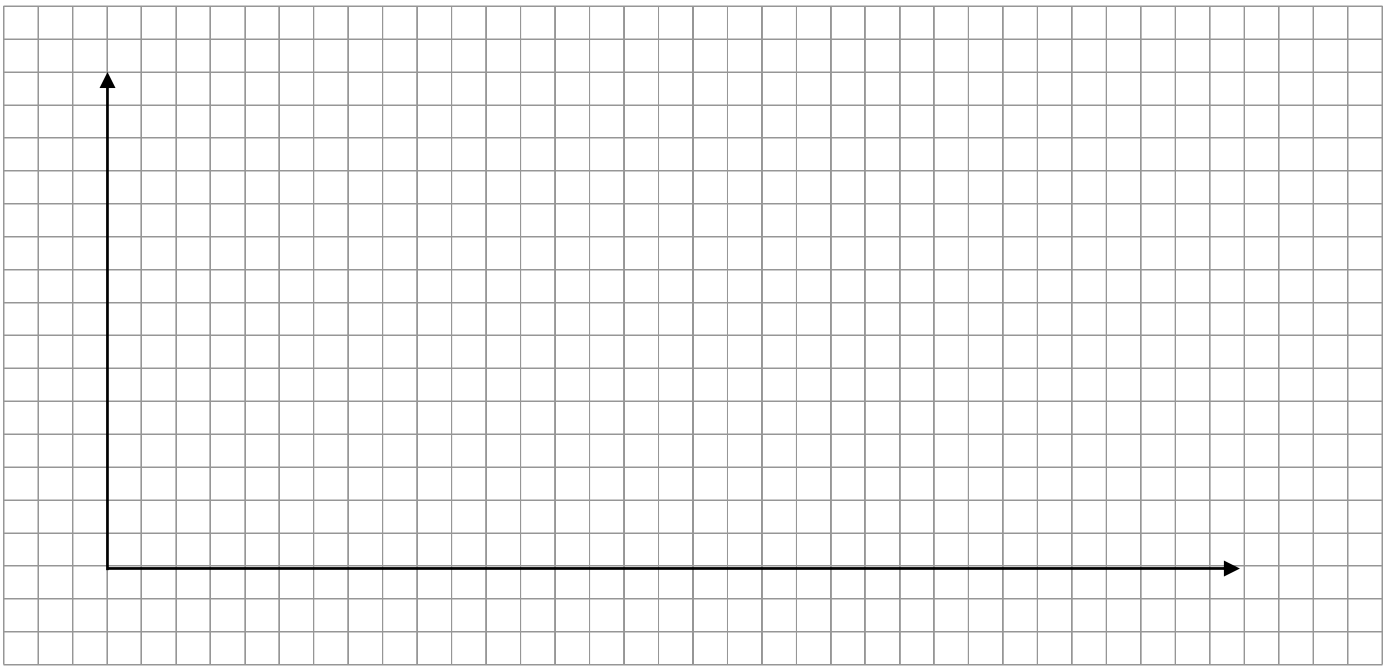

CUIR AN BHILEOG SEO AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR, LE DO THOIL